

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sinodul arhidieceșan.

Sedința IV. (8 April)
(Urmare.)

Dep. Dr. N. Pop susține propunerea comisiunei. Nedumeririle și nemulțumirile, ce se aud și de aici, deși poate aici în centrul arhidieceșei nu, dar în provincie, dovedesc lipsa unei schimbări relative la modalitatea de distribuiri ajutoriului de stat. Aducându-se un normativ, după care să se urmeze la împărțire, se vor cionta nemulțumirile și consistoriul însuși va fi scos din perplesitățile, în cari îl aduce în tot anul cestiunea de față.

Dep. I. de Preda asemenea e pentru propunerea comisiunei. Un regulament detaiat, ce e drept, ar fi cu greu a se aduce, ba nici n'ar fi cu scop. Altfel stă lucrul, când e vorba de crearea unor normative. Acestea, ca completări pentru normativele cuprinse în înaltul rescript împărătesc, ar înlesni observarea unei modalități, care ar mulțumi pe toți.

Dr. L. Petco nu poate sprigini propunerea comisiunei. Motivele aduse pentru propunerea aceasta pretind o schimbare a modalității usuate până acum. Un espedient ar fi poate ca afară de Sibiu, nimenea altul să nu fie împărțit din ajutoriul de stat, fără numai aceia, cari vor fi recomandați de sinodul protopresbiterat con-cernent.

Neprimindu-se propunerea dep. E. Brote pentru încheierea discuțiunii în punctul acesta, se continuă.

Dep. I. Bologa încă e pentru propunerea comisiunei. Actele așternute comisiunei arată învederat, că ajutoriul de stat nu s'a împărțit conform principiilor statorite în rescriptul imperial. Ca modalitatea, după care să se sêvêrșească împărțirea, să fie conformă principiilor esprese în sus lăudatul rescript de o parte, ear de altă parte să se împace toate nedumeririle din afară, recomandă face-rea unui regulament.

Dep. Rațiu: Nu e pentru prima oară, că obiectul de față se află în sinodul nostru sub discuțiune. Cu afacerea aceasta stă lucrul ca și cu multe alte afaceri, în privința cărora, privindu-le din depărtare, se aduc dispozițiuni și concluse, dela cari crești că depinde definitivă lor decideră s'au regulate, cari însă de fapt le lasă tot în acel stadiu, în care le-am aflat înainte de a ne pronunța asupra lor. Nu mă mir de nemulțumirile ce se ridică față cu distribuiri ajutoriului, căci acelea zac în natura lucrului. Mă mir însă de aceia, cari cred, că normativele ori regulamentele ce s'ar aduce, ar fi în stare a pune capăt nemulțumirilor. După experiența ce am avut ocaziune a face în punctul acesta îmi permit a susține, că ori ce regulament ce s'ar compune, fie acela cât de precis și detaiat, ar fi zadarnic și n'ar astupa gurile, cari exprimă nemulțumire, nu s'ar întempla aceasta, precum bine s'au accentuat din oarecare parte, nici chiar atuncea, când am fi puși în plăcută pozițiune de a vedea împărțirea pe toți preoții din arhidieceșă.

Un regulament cât de detaiat tot lasă, și trebuie se lase mână liberă justelor vederi ale Ven. Consistoriu, căruia trebuie să se concreadă distribuiri. Vor fi oare, întreb acum, toți mulțumiți, dacă vederile acelea nu vor fi și nu vor pute fi întru toate în conformitate cu așteptările tuturor? Dar admitem că s'ar pute se constringem, despre ceea ce însă în interesul cauzei mă îndoesc, pre consistoriu a observa strict litera unui regulament eventual, oare fire-ar delaturate atuncea nemulțumirile? și oare avem cât de mică garanție că un regulament ne-ar scoate din impasul, în care ne aflăm? Eu mă îndoesc. Dar să dîcem că e mai consult a se împărții numai acei preoți, pre cari îi va recomanda comitetul sau sinodul protopresbiterat — oare ne-am ajuns scopul ce trebuie să l' urmărim? Nu! Căci atât membrii uneia cât și aceleilalte corporațiuni s'ar recomanda reciproc unul pe altul, — căci lipsă au toți de parale, și așa tot consistoriului-ar rămânea a se pronunța în cele din urmă în cauză — împărțind după buna chibșuală pre unii numai din cei recomandați; și apoi nu e oare evident că și nemulțumirilor s'a lăsat teren! Să se observe deci modalitatea usitată.

Dep. T. Gheaja susține propunerea comisiunei din motivul că chiar și după abstragerea tuturor isvoarelor de nedumeriri, modalitatea de ați încă tot rezultă ca cauză principală a nedumeririlor și nemulțumirilor, ce se aud.

Dep. D. Manole: Cestiunea în forma cum s'a prezentat și s'a pus sub discuțiune a consumat timp mai mult decât trebuia. Întrebarea cui și prin cine să se împartă ajutoriul e o cestiune secundară. Ar fi de dorit să se pună cestiunea în princip la ordinea dîlei, dînsul trăsese în firma convicțiune că Românii ortodocși, ca fii pururea credincioși înaltului tron și ca patrioți loiali și gata ași jertfi, oricând ar cere trebuința, sângele și avere pentru patrie și stat, merită cu privire la numărul și starea lor materială o considerațiune mai mare la împărțiri de cum e ajutoriul de stat. Ar fi de dorit ca reprezentațiunea proiectată într-una din sesiunile sinodali trecute se nu se peardă din vedere.

Presidiul arată că deși până ați nu s'a putut face pași hotărâtori în cauza aceasta din mai multe consideranțe — lucrul totuși nu s'a datuitărei. La ocaziune binevenită nu va întârția a face și dispunecele de lipsă în privința proiectărei, de care a făcut dep. D. Manole amintire. În aceea-ce privește lucrul, așa cum se află el acum în desbatere, nu vede nici dînsul lipsa unui regulament.

Dep. P. Nemeș nu poate părtini propunerea comisiunei. Un regulament ar fi fără scop chiar și în cazul când s'ar constata anumit lipsa vreunui pas în cestiunea aceasta. E de ajuns ca sinodul să-și exprime față cu consistoriul în general dorința de a face acela tot posibilul spre delaturarea nedumeririlor și nemulțumirilor ce se ivesc.

Dep. Pațița sprijinesce propunerea comisiunei. Când s'ar aduce normele, după cari să se efectuească distribuiri s'ar evita nedumeririle, căci împărțirea s'ar face cel puțin pe baza egală. Altfel o se vedem și de aci înainte cum unii din preoții din Arhidieceșă se împărțesc în continnu ear' alții, cari poate au lipsă mai mare, nici într'un an.

Punându-se cestiunea la vot, se primesce propunerea comisiunei, prin care se dă consistoriului însărcinarea a elabora și a așterne spre ulterioară afacere în sesiunea viitoare un proiect de regulament referitoriu la modalitatea de împărțire a ajutoriului de stat.

Referitoriu la propunerea a doua a comisiunei organizatoare, care cere ca întregirea protopresbiteratelor să se pună cât mai curînd în lucrare pe rînd, începînd în prima linie cu întregirea protopresbiteratelor Sibiu și Seliște, ca a unora, în cari se simte mai tare necesitatea unei mâni conducătoare, agere, presidiul cere, a nu lega mâinile consistoriului cu pretensiunea de a începe întregirea cu protopresbiteratele Sibiu și Seliște. Causa s'a pus deja la ordinea dîlei în consistoriu. S'ar potè ușor întempla să se ivească afară de numitele ppresbiterate necesitate și mai ardîndă de întregire. Legînd pe consistoriu a începe anumit cu cele două protopresbiterate, acela ar fi silit a jertfi interesul cel mai amenințat, vîind a lucra conform concludului sinodal.

Dr. Petco: Lipsa e asemenea de mare în toate protopresbiteratele neîntregite. E de părere a hotări numai în princip punerea în lucrare a întregirii ppresbiteratelor, înceapă se aceea ori cu care se va începe. Dar ca totuși să se evite o trăgănare prea îndelungată, să se pună un termin, *ad quem*, și anume să se dică ca până în anul viitoru 1883 să fie toate protopresbiteratele vacante întregite.

Dep. Z. Boiu: Buba rîului îi se pare a nu se fi nimerit de comisiune. S'ar comite o greșală, dacă s'ar primi propunerea comisiunei, în care se accentuează în deosebi necesitatea numai a acestor două protopresbiterate. Sînt altele, în cari lipsa de întregire e mult mai simțită decât în cele accentuate în propunere, bună oară, Dejul, Ilia, Zlatnele, Branul și Dobra. Aici atât interesul nostru cât și trebuințele de toate dîlele a celor ce aparțin la acestea ppresbiterate pretind întregirea fără amănare.

Dep. D. Manole: Eu am declarat în toate ședințele că sum franc și îmi spun opiniunile mele fără reșervele ce mi le ar pute impune considerațiuni personale. Când cere onoare și interesul bisericei să mi dau părerea mea în o cestiune, atuncea o fac se știu că nu mulțemesce persoanele, cari sînt în joc. Cu persoanele n'am nimic, lucrul, cauza me interesează. Când era vorba despre incompatibilitatea postului de profesor cu postul de protopresbiter eu am fost care a pus alternativa actualului director și profesor seminarial I. Hannia și I. Popescu a se declara sau pen-

tru una sau pentru alta. Ambii au preferit a rămîne profesori și a abdice de protopresbiterate. Și acum o dic. A fi asesor consistorial și administrator a două tracte protopresbiterale e necuviincios. Din motivul acesta cred că a accentuat comisiunea în propunerea sa, necesitatea întregirii în prima linie a protopresbiteratelor Sibiu și Seliște, a căror conducere e încredințată unui asesor consistorial, care ca atare avînd lucru destul, nu-i permite nici timpul și de multe ori nici pozițiunea a satisface întru toate chemărei sale în direcțiunea aceasta. Spriginesc propunerea comisiunei.

Dep. Pațița părtinesce propunerea comisiunei cu aceea că pe lîngă cele două protopresbiterate, al Sibiuului și al Seliștei să se ia în prima linie în considerare la întregire și protopresbiteratele: Câmpeni și Ilia, cari toate să se aducă în ordine până la finea anului 1882.

Dep. Gligorie n'are nimic contră, ar cere numai a se lua tot în prima linie în considerare și întregirea protopresbiteratului Zarandului. Aceasta o pretinde interesul gimnasiunului nostru din Brad.

Dep. Gaetan e de părere a se încredința afacerea aceasta consistoriului, care va avè a raporta în sesiunea viitoare despre cele dispuse.

Dep. P. Cosma ca raportorul comisiunei arată că motivul ce a îndemnat pre comisiune a face propunerea de sus a fost ca se numai aibă lumea ansă a vorbi că chiar în centru se întempla lucruri, că se i-au două protopresb. din mâinile a doi oameni și amîndouă se pun în mîna unui om și nota bene a unui asesor consistorial.

Presidiul protestează, că s'ar fi făcut aceasta din speculă. Necesitate foarte mare a îndemnat pe consistoriu să procedă astfel. —

Se aud voci aprobătoare și neaprobătoare din dreapta și stînga — Vorbesc mai mulți deodată.

Dep. D. Manole (în cestiune personală): Înalt Presidiu și Mărit sinod! Vîd că cu toate asigurările date din parte-mi totuși sînt invinovățit, că mă ating de persoane. Jur cu mîna pe S. evanghelie că n'am avut nici o intențiune personală. Aceea însă îmi va concede-o fie care, că nime, nici chiar Escelenția sa nu poate presupune că ar fi infalibil.

Presidiul dechiară că nu a presupus infalibilitate — dar de oare-ce aduse cu sine necesitatea se pourceadă astfel, n'a avut în cătrău.

Punându-se cestiunea la vot se primesce propunerea comisiunei.

Urmează a treia propunere a comisiunei organizatoare referitoare la înființarea unui fond de pensiune pentru preoții din arhidieceșă proiectată prin un conclud adus în sesiunile sinodali trecute. Propunerea: Comisiunea recunoaște greutățile împreunate cu elaborarea unui regulament privitoriu la înființarea unui astfel de fond, cu toate acestea Consistoriul să fie însărcinat a prezenta în sesiunea viitoare un astfel de regulament.

La recomandarea presidiului sinodul primesce propunerea comisiunei.

A 4-a propunere a comisiei organizatoare privește reprezentarea Consistoriului către dieta Ungariei în cauza proiectului de lege provizoriu la introducerea limbei maghiare în școlile populare.

Comisiunea propune a se lua Reprezentarea făcută spre plăcută știință, căci ea mulțamește pre deplin așteptările. Are înse a adăuga, că de oare-ce s'a cam întârziat înaintarea reprezentării, eară jurnalistică a făcut multă larmă, în urma carei-a vor fi încă mulți și ați de aceia cari n'au cunoscință despre pașii făcuți și și dacă au cred cel puțin că acești pași s'ar fi făcut numai la indemnul jurnalistic — reprezentarea se se accludă la protocol. Consistoriul se vede a fi făcut pașii necesari înainte de a se ventila cestiunea în jurnalistică și interesul nostru pretinde, ca aceasta se se scie.

Dep. Dr. I. Pușcariu propune a se lua simplu spre știință.

Dr. N. Pop sprijinesce propunerea comisiei ca se nu se pară că organele noastre competente fac pașii de lipsă numai la provocarea altora.

Punându-se la vot se primesc propunerile comisiei.

Urmează la ordinea zilei raportul aceleiași comisii (org.) referitoriu la reprezentarea consistoriului archid. făcută față cu proiectul de lege în privința introducerii limbei maghiare în școlile medii. Raportorul comisiei a fost dep. I. de Preda.

Consistoriul archidieceșan a făcut de timpuriu pregătirile de lipsă în afacerea aceasta. În urma hărții pres. dto 8 Febr. a. c. consistoriul a făcut pasul cel dintâi făcând cestiunea obiect de dezbateră în consistoriul plenar. Într-aceia a intrat adresele dieceselor sufragane cu rugarea ca se se facă de aici din centrul Metropoliei în cestiunea aceasta pașii necesari pentru întreaga și în numele întregii metropolii. Din considerarea acestei rugări s'a făcut reprezentarea cunoscută. În vederea acestora comisiei propune: Sinodul se ia spre plăcută știință pașii făcuți în favorul și spre salvarea cauzei bisericești în numele românilor de religie ortodoxă orientală, se declare reprezentarea făcută de a sa, care se se accludă la protocol. — Se primesc.

Dep. D. Manole propune ca sinodul, cu ocaziunea aceasta, să-și arete mulțămirea sa față cu capul bisericei noastre prin un „să trăească“ — „Să trăească“.

Raportul aceleiași comisii pe baza unui plan prezentat de senatul episcopesc al consistoriului archidieceșan referitoriu la adaptarea seminarului Andreian și ridicarea unei sale pentru ședințele corporațiilor bisericești. Raportor e dep. Comșa.

Încă în sinodul din anul 1880 s'a fost decis a se face cele de lipsă pentru lărgirea și adaptarea seminarului nostru. Pe baza concluderii de atunci senatul episcopesc a prezentat cu ocaziunea aceasta un plan, conform căruia ar avea să se facă următoarele schimbări: să se reguleze dându-se o formă corespunzătoare — fronspiciul seminarului luându-se în combinație și casa din dreapta seminarului, care asemenea e a archidieceșei. Cu ajutorul acestei nouă adaptări se se supraedifice preste sala de care dispunem astăzi încă un cat lărgindu-se cu noua achiziție ca sala să cuprindă astfel jos vre o 600 persoane, eară în galeriile din catul întâi vre o 250 persoane. Atât în dreapta cât și în stânga seminarului se se supraedifice încât să se aducă edificiul seminarial într'un quadrat proporționat. Noua adaptare ar costa vre o 55 până 56 de mii, cari însă s'ar pute preli-mina fără a se ataca fondul seminarului de unde ar trebui să se spe-seze. S'ar face adecă un împrumut

dela celelalte fonduri, care în restimp de 15 ani s'ar replăti comod prin amortisățiune. Comisiunea află că cestiunea încă nu e coaptă de ajuns. Chiar și în sinul ei s'au aflat mai multe păreri. Unii din membrii aupri mit propunerea senatului episcopesc cu aceea ca consistoriul să se și apuce de lucru. Alții susțin, că cestiunea seminarului e legată strins de cestiunea bisericei catedrale și a unei reședințe mai corespunzătoare, ca cea actuală, de aceea pretind ca să mai așteptăm până vom afla aici în cetate un loc, care se întrunească toate edificiile numite.

Ear alții pretind, că grădina archidieceșei din strada Scheviz, numită „gerlițiană“ ar fi acomodată a se ridica în ea seminarul, ca cu timpul să vină acolo și catedrala și reședință. În majoritatea sa comisiei s'a decis pentru propunerea: planul înaintat sinodului să se dea consistoriului înapoi cu aceea ca până la sesiunea viitoare să-l completeze și studieze de o parte, ear de altă parte să dispună în decursul anului lucrarea unui plan de edificare a Seminarului și în grădina gerlițiană sau în cea a arhiepiscopiei din strada morii, unde ar avea apoi a se aduce la timpul său în legătură și ridicarea bisericei catedrale și a reședinței. Planurile aceste se le compareze și se le aștearnă apoi pe lângă propuneri meritice sinodului archidieceșan în sesiunea viitoare.

Dep. D. Manole. În principiu vede fie care necesitatea unei nouă adaptări. Comisiunea ne-a pus numai două alternative, aceasta e greșit. Adaptarea seminarului actual în modul cum s'a propus e fără scop, căci nu corespunde așteptărilor igienice. Locul pentru introducerea quadratului proiectat e prea îngust astfel că parterul va fi întunecos și nesănătos. Eară ca în grădina gerlițiană să se facă adaptarea e de o parte neconsult, de altă parte ar costa milioane, cari de le-am avea ne-ar pune în poziție a pute încotmi cele de lipsă și aici în cetate. Ar fi a se studia mai bine lucrul și a se face încercarea ca să nu se restrângă locul de edificare și adaptare numai la locul actual și cel din nemijlocită apropiere, căci acela nu e de ajuns.

Dep. Cosma. Să nu preocupăm cestiunea. Lăsăm să se facă planul apoi se va vedea, dacă trebuie milioane ori ba?

Dep. Dr. I. Borcea. Planul nu a fost pertractat în consistoriu. Deci să se dea consistoriului spre studiere, care va avea a face până la sesiunea viitoare și un expensariu detaiat. Să se separeze cestiunea reședinței și a bisericei catedrale de a seminarului și se ținem în vedere deocamdată numai cestiunea seminarului.

Dep. N. Cristea. Ven. Sinodul va lua în nume de rău, dacă atunci, când e vorba de o cauză așa momentuoasă, comisiei organizatoare vine cu mai multe propuneri. Sânt și eu reprezentantele uneia din propunerile ce s'au făcut. După ce am ascultat cu atenție lungă și ponderoasă discuție, am vădut că adaptarea seminarului care de mai multe părți s'a recunoscut că e foarte urgentă se leagă de obiecte, cari aparțin viitorului, în deosebi de edificarea unei nouă reședințe și a bisericei catedrale. Față de lipsa arzândă a unui seminar în condiții igienice nu e nici decât bine și consult a lega cestiunile acestea una de alta. De se și dă că seminarul se poate face deocamdată separat ear numai locul unde se face se fie astfel ales ca la timpul său să poată intra acolo și eventuala reședință și biserică catedrală, totuși decidând lucrul acesta în forma aceasta am face un pas greșit. Acum ni se pare lucrul bun și acceptabil, peste 20—30 ani, când adecă ar permite poate împrăgiurările să ne estindem și asupra celor două cestiuni din urmă, s'ar pute întâmpla ca

acest loc să numai convină și ca noi ați așadară prin concludul nostru să facem un lucru nepractic și împreunat cu spese zadarnice. Lipsa de o adaptare a Seminarului, este încă lipsă foarte mare. Casa aceasta a seminarului o avem, putem dispune și de cea din apropiere și ca se nu facem un lucru nepractic, și de a treia casă, care încă formează averea archidieceșei. Astfel am pute avea un edificiu corespunzător igienei, am pute avea lumină destulă și în curte un spațiu, în care ar pute fi o fântână în mijloc, verdeată și arbori cari se fie nu numai igienici dar și pentru ochi ceva frumos. Dacă ar fi ca la timpul său să apară consult ridicarea și combinarea unui astfel de edificiu în apropierea nemijlocită a bisericei catedrale și a reședinței și locul unde îl facem ați să ne ajungă a face aceasta, edificiul ce l-am face acum nu ne-ar rămâne în pagubă. N'avem școli normale, nici gimnasiu, decum o Universitate, aici în loc. De Ddeu să vedem ca edificiul, cel proiectat ați la timpul său se fie localul unei universități române, provădute cu toți pionerii unei adevărate culturi. Să nu ne uităm deci la 2—3 mii! Sânt de părere: planul ce ni s'a propus să se dea consistoriului spre studiere, care completându-se și pună în lucrare.

Dep. P. Cosma cere încheierea dezbaterii. Nu se primesc.

Dep. E. Brote espune geneza cestiunii de sub discuție. Încă la anul 1874 s'a fost însărcinat consistoriul a face planul pentru ridicarea unei fațade la edificiul seminarial, care se poarte insigniile Marelui Andrei Șaguna. Consistoriul a făcut la timpul său planul, cu a cărei facere fu încredințat, însă se făcu într-aceia o nouă achiziție de case în apropiere. Sinodul acum a dis: se schimbă cestiunea, să așteptăm cu îndeplinirea fatadei. Sinodul din 1879 a dat consistoriului o altă însărcinare. Acesta se facă un plan referitoriu la construirea unei sale mari de ședințe. În sesiunea din 1880 i se dedă un urso-riu în privința aceasta. Luând acum în urma ursoriului consistoriul lucrul în mână, i se păru fără cale numai clădirea unei sale arătându-se lipsa neîncungiurată de o adaptare în toată forma. Date statistice având puțin în cestiunea aceasta din urmă lucrul nu l'a putut studia cum se cuvine, înaintă deci de ocamdată numai un plan încă ne studiat cum s'ar fi convenit. Dacă se va încredința afacerea consistoriului până la sesiunea viitoare se va așterne de sigur un plan și propunerile corespunzătoare meritice, pe baza cărora sinodul va pute lua un conclud hotărâtor.

Fără reședință și Catedrală putem fi încă, nu însă și fără seminar. Face-rea a 3 planuri după cum o pretinde comisiei e fără scop și împreunată cu spese zadarnice. Să se concreeadă afacerea consistoriului care studiând lucrul în sesiunea viitoare se vină cu propuneri meritice.

Dep. Damian sprijinesce propunerea dep. Brote. Asemene dep. D. Manole pofind ca la facerea planului să se i-a în combinație și casa a 3 din apropiere.

Rap. Comșa vrea se arete că între propunerea comisiei și a dep. Brote nu ar fi deosebire. Și comisiei despărtesc cestiunea catedralei și a reședinței de cestiunea seminarului.

Punându-se la vot se primesc propunerile făcute de dep. E. Brote. Afacerea se concreeze consistoriului. Acesta va căuta se amplifice planul acum numai schițat, aducând în combinație și a 3-a casă din apropierea Seminarului, pe care apoi studiând îl va așterne, pe lângă propuneri meritice, sinodului în sesiunea viitoare. Cu acestea se încheie ședința de Joi

la 1/3 oare. Ședința următoare se anunță pe Vineri la 9 oare.

Revista politică.

Sibiu, în 10 Aprilie

Comisiunea delegației ungurești a redus creditul cerut de guvern la suma de 21,700,000. Prelungă această reducere comisiei protestează contra introducerii unei administrații militare în provinciile ocupate, enun-ciând, că nu se va afla nici odată vre-o delegație ungurească, care se aprobeze un asemenea pas. Aceasta atitudine a comisiei ungurești va face necesară votarea comună a ambelor delegații.

Dieta Croației a ales membrii în deputația regnicolă. Membrii aleși reprezintă principiul, că Fiumea și cercul Fiumei împreună cu portul sânt părți integrante a regatului tri-unit. Sânt puține prospecte pentru o definitivă rezolvare a cestiunii fiumane.

Insurecțiunea din Crivoscia nu s'a potolit încă. Ici coala tot se mai ivesc bande de Crivosciani, cari continuă lupta cu trupele noastre, însă fără succes.

În Rusia se plănuiesc de nouă atente contra Împăratului. În Moscova s'a descoperit cu ocaziunea reviziunii Kremlinului o mină de dinamit ascunsă într'un ambit zidit. Poliția secretă din Berlin a avisat curtea imperială din Gacina să fie cu luarea aminte, căci din Geneva au sosit sciri grave despre planurile nihilistilor. Unii vor să ucidă pe Împăratul prin otrăvirea rufelor, ear' alții prin nisce acuri otrăvite. S'a vorbit și de înădușire prin vapor de cărbuni. — Împăratul e tare îngrijat de viața sa — dar de introducerea unei constituțiuni totuși nu vrea să scie.

În Franța s'a încins o dispută aspră și înverșunată între Gambetiști și Antigambetiști. Gambetta se află în fața unei coalițiuni ascunse, în faptă toți se tem de Gambetta.

Pronunciamentul Sasilor din Brașov.

Alegătorii sasi din Brașov întruninduse pentru a și măca atitudinea față cu „Schulvereinul“ din Germania a adus cu unanimitate rezoluție, care în pasagiile sale mai remarcabile sună astfel:

„În statul unguresc se luptă pentru domnie din timpurile cele mai vechi două principii de căpetenie: principiul lui Ștefan cel Mare și al rebelului Aba, spiritul statului și dreptul european și spiritul domina-rei tiranice a unui neam asupra celor lalte neamuri. Aceste principii au purtat dușmănia din generație în generație ca noaptea și ziua, ca Baldur și Loki. — Și timpul de față stă sub domnia lor, suferă prin lupta lor. În sgomotul și luptele ce au dat statului unguresc o nouă formă, spiritul lui Aba triumfă prin Kossuth asupra celui ce susținea tradițiile marelui Ștefan, asupra lui Szechenyi, și aceasta triumfare — fu căderea na-țiunii maghiare; numai spiritul lui Ștefan fu în stare se ridice earăși și să dea o nouă viață acestei națiuni prin Deak. Barbații din 1861 și 1865/8 simțiră adunc acest lucru și declarară serbătorește: nu supremația unui neam asupra celorlalte neamuri, ci numai egala îndreptățire națio-nală și toleranță poate fi temeliea noului edificiu.

Acest spirit a fost sancționat — deși nu destul de clar și în tot cuprinsul său — prin legile din 1868. El fu respectat câtă vreme domni în Ungaria caracterul lui Deak; când cumpăna se plecă spre partea lui Aba, lui Kossuth, el fu scos din va-

oare, falsificat, luat în bataie de joc. Astăzi s'a perdut earăși în Ungaria respectul pentru dreptul de existență al cetățenilor nemaghiari. Din unitatea statului, în care pot încapa toate naționalitățile în pace și în strînsă legătură prin mijlocul unei administrațiuni drepte binevoitoare și oneste voesc se facă o unitate de rasă în stat, care are singurul scop de a contopi sau a stărpi pe toți locuitorii nemaghiari."

Nu majoritatea eanației maghiare, ăce mai departe rezoluțiunea, se luptă pentru acest principiu, caută se vîneze suflete „perdute” ci numai nescie elemente dubii, cari se silesc să și câștige merite pentru patrie. Dar durere! nici factorii oficiali ai statului nu au putut se reziste acestui curent, ci au adus atît față de școală cît și față de celelalte instituțiuni fel de fel de dispoziții, cari „nu sînt nici decum pîtrunse de spiritul lui Deak”. Acest curent zdrobitor s'a îndreptat în prima linie asupra cetățenilor germani, cari au avut a suferi mult cu deosebire dela „marele” an 1870, dela reînvierea imperiului german din partea acelora, cari ădiceau „Victoriile Franciei sînt victoriile noastre."

Suferințele Nemților din Ungaria nu puteau se rămîna necunoscute imperiului, „care astăzi este recunoscut de cel mai bun prietin, de prietenul neapărat de lipsă Austro-Ungariei.” Se redică vocă în Germania pentru elementul, care lega Ungaria cu Europa, se înființa „reuniunea pentru spriginirea școalelor germane” care este tot atît de puțin contrară dreptului gintilor ca și reuniunile: Gustav Adolf și St. Ladislau. Dar' aceste simpatii tură permise ca dușmane statului și aceia cari au susținut totdeauna vechia idee constitutivă de stat a marelui Stefan, cari au susținut totdeauna adevăratul principiu de existență al Ungariei, fură considerați de periculoși pentru statul unguresc. S'au aflat între Nemții de sub soroana stului Stefan și astfel de oameni, cari fără se înțeleagă de ce e vorba și au vîndut umbră ca și „Peter Schlemiehl” cînd au auzit „că se tradează Ungaria și au declarat, că ei nu și ved perichitata naționalitatea la care nu țin de loc.” Sasii din Țara Bârsei nu se țin de categoria aceasta. Ei pretind că legea de naționalitate se se respecteze, ca o normă sîntă și neatingibilă a vieții de stat: declară, că în aceasta lege și în celelalte legi ale statului unguresc își bazează dreptul de susținere și dezvoltare a naționalității germane și l'pretinde cu toată energia și că la încercările de maghiarizare, prin cari se calcă principiul istoric și legile pozitive ale statului, apoi principiile de drept și cuviință în administrațiune privesc cu îngrețșare, ear' la victimele ei cu dispreț și compătimire; țin ca întervenirea Schulverein-ului german, care se nisuesce a întinde ajutoare materiale școalelor germane din Ungaria, este pe deplin compatibilă cu legile internaționale și ale patriei și saluta aceasta năsuință ca motivată prin regresul școalelor germane în Ungaria și ca o manifestățiune a spiritului fraternității, care merită numai recunoaștere și mulțămire. În sferă sit își exprimă speranța, că odată prin acest chaos al intoleranței naționale din Ungaria va străbate earăși soarele înțelepciunii de stat al prudenții și al lealității, care a fundat și a conservat pînă acuma Ungaria.

Demnitatea statului învățătoresc și cestiunea școalelor din arhidieceasă.

Dle Redactor! Chiemarea învățătorului aduce cu sine ca se dea toată

atențiunea cuvenită cestiunilor momentuoase ale prezentului și viitorului și apoi cu o energie cuvenită să întrevină pentru interesele comilitonilor sei, fără privire la interesele proprii, căci numai așa vom obține rezultate frumoase pentru binele public.

Cu toate astea rare ori vedem pre frații colegi luând peana în mână și sărinduși în ajutorul lor propriu. Ici colea cîte o corespondență după cum i plenește unuia sau altuia în cap, că ar fi mai bine se alegem alții să denumim pre învățători atît e totul, ce a transpirat mai în urmă prin foile noastre cu referință la învățătorii noștri.

Cestiunea cea mai vitală carea o părăsește nu va se o atingă nimenea.

Nu știu cărei impregiurări se atribuie eu aceasta îndolență? Trecutul ce e drept a lasat urme afunde în educațiunea noastră și palpatele temereii nea îmbrăcat în haina celui slab și apăsător — de unde au urmat prea firesce o mulțime de prejudeții, superstițiuni prefaceri și ce mai știu eu cîte defecte, a căror delăturare grabnică se recere dela ori ce om și în prima linie dela învățători.

Învățătorul nostru trebuie se fie franc și astfel descoperind lipsele necasurile, neajunsurile lui și va ajuta el în prima linie și apoi va ajuta și D-ăeu. A ascunde relele, care bîntuie pre învățători înseamnă ale da nutremînt și ale lăsa se prindă rădăcini puternice pe cari mai tîrziu anevoie le va delătura.

Lumea de astăzi pretinde dela învățători lucruri mari și cu drept căci influențează asupra școalei, și prin ea asupra familiei, statului, bisericeii!

Ce membrii va avea familia română ori cetățeni biserica și statul, dacă învățătorul nu va corespunde însușirilor esterne și interne cerute dela el? Cele esterne privesc corpul și în genere purtarea socială a lui, cele interne îl privesc pe învățătorul din punct de vedere intelectual și moral. O școală al cărei conducătoriu nu va corespunde în parte acestor postulate prefer se o avem închisă, pentru că sporiul făcut în ea va fi aproape egal zero. — O frecuență de 5—6 ani în lunile de eamnă atîta e totul ce prestează un astfelu de om, pentru de a fura lui D-ăeu timpul și comunei bisericescii ori politice banii, ca din 40—60 de elevi 2—3 se cetească ceva unul se declameze, altul se cînte ceva la esamen, ca toamna după culesul curuzului; se înceapă ear de unde a lăsat la sîmînat, pentru ca drepti se fim — în cele mai multe locuri așa se întîmplă. Este devină la starea aceasta învățătorul?

Nu și de trei ori nu! Vina o poartă organele administrative, cari nu îngrigesc de îmbunătățirea salarelor învățătorescii și aplicarea de oameni harnici. Îmbunătățirea salarelor ne va crea un stat stabil învățătoresc, ear statul quo ne va duce starea școalelor la era ante de 1848 și învățătorii vor fi și rămîne învățători numai pînă nu vor avî un alt post mai rentabil, — și ocupațiunea lor va fi economiă de cîmp, negoț arîndi și altele, cari numai spre înflorirea învățămîntului nu vor servi.

Mi va reflecta cineva, cumcă de unde se salarisăm pre învățători?

Stante pede i voui rîspunde: Voiesce și vei putea. De unde salarisază comunele pe notari cu 400 fl. plus venitele, de unde pe preoți, cari încă nu am vîdut pe nimenea dintre inteligența satească să și părăsască cariera din lipsă de rezistență afară de învățători și încă durere, cei mai buni — aceia cari ar fi putut face servii bune școalei române, scriu ca notari ori cancelisti pela diferite dicasterii, pentru că biserica și organele ei i-a abandonat cu totul. O au făcut

ei aceasta de sîtui? ori de soartea le era de invidiat? Pofțiți esemple? Nu cred, că știu, că mulți dintre onorații lectori ai „Tel. Rom.” vor putea enumera destule esemplare abandonate și bătute de D-ăeu. Prosperarea înflorirea și bunăstarea școalelor noastre și prin ele a poporului nostru atîrnă dela crearea unui stat stabil și permanent învățătoresc, cu salare sistematizate, cari se se urce pînă la sumă de un minimum 600 fl. v. a. după 10 ani de servii la școalele capitale, eară la cele sîtesci de 300 fl. v. a. un postulat dela a cărui împlinire sau neîmplinire atîrnă auzoriul școalelor noastre. Învățătorul are lipsă de lectură, de foi periodice, de conveniri sociale de excursiuni prin diferite ținuturi ba chiar și țeri straine, spre a putea fi la înălțimea chiemării sale. — Oare din valoare din 80—300 fl. ădicem 400 fl. în cele mai bune casuri poate el să satisfacă acestor postulate — și apoi mai vine la mijloc și temerea că i se va strimba odată nasul cutărui membru de influență și va fi pus ad-acta fără ca să i sară cineva într'ajutoriu. Acestea grave momente vor aduce cu sine eșirea unuia după celalt din amarul stat al învățătorilor tractați ici colea de organe comunale întocmai ca și păzitorii de vite sau alți slujbași sîtesci cu cuvinte: Eu te am ales, eu îți plătesc, eu am se te dau jos. Pofțim poziție solidă! —

Cum a fost și cum e astăzi e reu și așa nu e iertat se mai fie de aceasta ar trebui se ne îngrigim în prima linie. Învățătorii ambulanti și învățătorii cari servesc numerînd ăilele pînă espiră anul ca se poată concurge la o parochie nu fac nici un servii școalei române. Învățătorul trebuie se fie stabil, membru la diferite societăți în comună dar nu scris pe hîrthie, cum sînt membrii Reuniunilor noastre învățătorescii membrii activi, se premeargă cu esemplu la înființarea de biblioteci, Reuniuni de pompieri etc. etc. și dacă va fi serac lipsit și aproape proletariu numai cu ce pe dînsul nu va fi în stare sefăcă nimic, vorba movent exemplă trahunt la el vor fi litere moarte.

Asigurați pentru D-ăeu, esistență și viitoriul învățătorilor pînă nu e tîrziu și cestiunea aceasta nu o lăsați pe mîna comitetelor parochiale, în cari durere figurează de multe ori oameni cari nau vîdut școala, ear' cei cari au vîdut nui doare de ea, ei o reguțați prin un statut ori regulament, căci la din contră reul va cresce tot spre dauna noastră.

Regulamentul s'ar putî pune în lucrare cu prima Septemvre 1882 cel puțin la școalele capit cari după întogmirea lor actuală unele sînt mai rele ca cele sîtesci, din deseale schimbări ale învățătorilor, din experimentările cele multe, din grămădirea de material netrebnic și alte, cari cred, că ale aminti numai *per tangentem* ar afla pe mulți cu musca pe căciula lor proprie.

Recomînd din inimă curată aceasta cestiune serioasă bărbatilor noștri de școală spre a fi pusă la ordinea ăilei în sesiunea prezentă a sinodului nostru archidieceșan, în *eventum* pertractată cît mai curînd de Veneratul senat școlar. *)

Nicolau Ivan.

Varietăți.

*) (Necrolog.) Iosefa Fogarașiu născută Nemeșiu ca soție, nuliu Fogarașiu și Verginia Olaru născută Fogarașiu, ca fii, Cristina Bogdan născută Fogarașiu, ca soră, Iosif Olariu, ca ginere și Ana Fogarașiu născută Ekert ca noră, în numele lor, și precum a nepoților de

*) Pentru Nr. trecut a sosit prea tîrziu. Red.

după fii: Iuliu și Ana Fogarașiu Eugeniu, Adrian, și Iuliu Olariu, de după frați Sidonia și Vergiliu Fogarașiu și George Bogdan precum și a numeroșilor consăngeni, aduc la cunoscință știrea tristă și dureroasă despre trecerea din viață la cele eterne a mult iubitului lor soț, tată, frate socru și unchiu *Petru Fogarașiu*, notariu cercual a Zamului, fost deputat la congresul național bisericesc, dela 1862 reprezentante în congregațiunea comitatensă a cotului Hunedorii și membru al Asociațiunei Transilvane pentru literatura și cultura poporului român, întîmplată la 20/8 Apr. 1882 dim. la 3 oare, în al 53-lea an al etății și al 33-lea a fericitei căsătorii, după un morb îndelungat. În mormîntarea se va întîmpla Sămbătă la 22/10 Aprilie 1882 la 3 oare după ameați în Zam după ritul gr. or. Fiei țărana ușoară!

*) (Convocare.) În sensul §-lui 18 din Statute, se convoacă prin aceasta adunarea genarală a Reuniunei femeilor române din Abrud, Abrud sat și jur, pentru constituirea sa definitivă pe ăina de duminică în 7 Maiu 1882 s. n. după ameați la 3 oare, în locuința subscisei, la care sînt pofțiți a se presenta onorabilele membre, și membrii ai reuniunei cît și alți binevoitori, și doritori a înaintării cultului poporului român.

Abrud în 21 April 1882.

Anna Gall.
pres. provisora

*) (Proces de presă.) Sămbătă s'a pertractat înaintea juriului din Sibiu procesul de presă intentat de procurorul de stat de aici contra lui I. Gött din Brașov, proprietar al jurnalului „Kronstädter Zeitung,” pentru un articol publicat la 28 Ianuare an. cur. în acest jurnal sub titlul „drept și lege.” Autorul articolului s'a afirmat a fi insusi proprietariul jurnalului. Ca acusator a figurat la pertractare Tribus, ear ca apărător deputatul Brașovului Ad. Zay.

În urmă juriul a achitat pe acusat. —

*) (Banchet de despărțire.) În onoarea Escelenției Sale, a generalului de artilerie bar Ferd. Bauer s'a ținut Sămbătă în sala dela „Împăraturul Romanilor” un banchet la care au luat parte un număr însemnat de oficeri dela toate trupele staționate în Transilvania.

*) (Restanțe dedare în comitatul Temișului.) Dările restante directe în acest comitat se urcă la considerabila sumă de 3.368.095 fl. 29 cr. Comisiunea administrativă a însărcinat pe pretori și pre primari ca se proceadă cu energie la încassarea dărilor fiindcă timpul luicrului a avut și po poporul i s'a dat ocașiunea de a câștiga bani.

*) (Vîndare dedomenie de ale statului.) Un proiect al ministeriului de finate, distribuit în ăilele trecute, cuprinde toate acele bunuri de stat și valoarea lor, cari sînt designate a se vinde în decursul anului 1882. Venitul ce se asceaptă dela aceste vîndări e preliminar cu 10 milioane. Printre domeniurile de vîndare figurează mai multe complexuri de pe teritoriul direcțiunei domeniiale din Budapesta în valoare mai bine de 3 milioane pe teritoriul Timișoarei aproape 400 obiecte în preț de 6 milioane, pe teritoriul Seghedinului mai mult de 600 imobile, în preț de 6 milioane; pe teritoriul Zomborului aproape 200 obiecte în preț de 13 milioane. Afară de acestea sînt designate a se vinde 610 diferite licențe de cărciumărit și regali cu clădirile aparținătoare în preț de aproape 10 milioane.

*) (Un vîndător de musce.) Pentru espoșițiunea de sport din Berlin se așteaptă din America un artist pușcaș care întrece pe d. Carver și pe d. Paine. Specialitatea sa este împuș-

carea muscelor. El împuşcă dintr'un pistol, prea delicat construit, cu boabe de mustar după musce şi le nimereşte cu o siguranţă infalibilă atât când stau cât şi în zbor. D. Robinson, acesta e numele virtusului, a fost admirat în Cinţinati. Acolo a împuşcat de pe nasul unui domn bătrân, care dormea 27 musce la o distanţă de 13 paşi fără ca bătrânul să se deştepte. La toate 27 muscele bobul de mustar le trecuse prin mijlocul capului!

* (Trăsnet.) în 19 curent. s'au descărcat asupra Clujului o tempestate grea; fulgerul a lovit în casa baronului Kemény şi între altele şi în cancelaria poliţiei, unde a nimicit aparatul telegrafic aşezat acolo pentru designalizarea focului. În casa economului G. Horvath fulgerul a lovit pe servitoarea Kati Kis, o fată în vârstă de 14 ani, care a murit la moment. La braţul drept şi la piciorul stâng s'au vădit rane mici. Focul escat în casă fu stins îndată.

* (Charles Darwin) celebrul scrutător al naturii a repausat la 20 Aprilie n. în London în etate de 73 a.

* („Albina“ Institut de credit şi de economii.) Situaţiunea sumară din 31 Martie 1882.

		Schimbări din starea Suma dela 31 Decemvru 1882.	
Active.		fl.	cr.
Numerar . . .	46,050.—	—	2,883.63
Monetă . . .	5,927.42	—	9,696.47
Cambii . . .	655,914.01	—	16,536.05
Cambii şi obliga- ţiuni dela reuni- unile de credit	26,471.88	—	386.47
Împrumuturi pe hipotece . . .	509,364.42	+	63,173.09
Creditele fise . .	51,157.59	+	4,252.06
Împrumuturi pe efecte . . .	8,033.—	+	487.—
Efectele fondului de garanţă ale scrisurilor fon- ciare . . .	196,189.10	—	12,114.20
Efectele fondului de pensuni . . .	4,352.90	+	2,283.90
Efecte proprii . .	136,014.85	—	41,534.40
Realităţi . . .	75,642.88	+	21,393.45
Realităţi vândute .	9,458.96	—	272.—
Alte active . . .	151,147.57	+	8,267.22
	1,875,724.58		
Passive:			
Capital social . .			
1,000 acţiuni 100,000			
2,000 acţiuni ca fond de garanţă al scrisurilor fonciare 200,000 300,000.—			
Fondul general de rezervă . . .	32,088.82	+	4,784.56
Depuneri pentru fructificare . . .	913,070.32	—	97,683.89
Scrisuri fon- ciare în cir- culaţiune 467,300.—		+	66,600.—
Scrisuri fon- ciare eşite la sorţi . . .	9,400.—	—	476,700.—
Fondurile de ga- ranţă ale reuni- unilor . . .	16,090.95	—	65.10
Fondurile de re- servă ale reuni- unilor . . .	144.26	—	—
Fondul de garanţă al creditelor hi- potecare . . .	654.50	—	2.60
Fond. de pensuni al founoţionari- lor . . .	4,376.56	+	1,750.93
Alte passive şi saldo . . .	132,299.17	—	100,125.80
	1,875,724.58		

Sibiu, 31 Martie 1882.

Directiunea.

* (Tutunul e vătămător.) La cererea guvernului academia fran-
ceză de medicină 'şi-a dat avisul seu
motivat despre relele efecte ale tutu-
nului asupra fumătorilor. Profesorul
Lagneau constată în acest avis, că
tutunul conţine 2.29 până la 7.96
procente nicotină, una din cele mai
tari otrăvuri. Aceasta nu poate fi de-
cât numai vătămătoare sănătăţii. Efec-

tul tutunului e îndoit; prin scuipatul
înghiţit asupra organelor digestive şi
prin fumul aspirat asupra plămânilor.
Părţile constitutive ale fumului escită
organele digestive şi fumătorii mari
nu se privează bucurosi de acest esci-
tant. Dar din aceasta continuă iritare
se desvoltă cu timpul o atonie a în-
testinelor ce se manifestă prin indis-
poziţiuni dispeptice flatulenţa etc.
Prin organele respiratorii fumul de
tutun produce turburări în nervii
pectorali mai ales o formă de astmă
cu bătăe de inimă şi câte odată
crampe în piept. Efectul vătămător al
tutunului nu se mărginesc numai la
aceste organe, ci cuprinde întreg si-
stemul nervos. Urmările sunt diferite
după predispoziţia individului: unora le
tremură musculatura; alţii au convulsi-
uni, epileptice sau chiar o paralizie gene-
rală şi apoi sufer şi facultăţile intelectu-
ale, mai ales memoria. În genere fumă-
torii sunt mai indolenţi şi distraşi.
Toţi oculişti ştiu, că mai toţi cari
fumează prea mult sufer de ochi.
Concluziunile avisului, adoptate de
academie sună astfel: 1. că este în
interesul sănătăţii publice să se facă
cunoscute relele urmări ale fumutului;
2. că aceste urmări rele sunt constata-
te astăzi în mod ştiinţific printr'o
mulţime de fapte şi deducţiuni.

Loterie.

Sâmbătă în 22 Aprilie 1882.

Viena: 36 68 17 28 11
Timişoara: 87 85 32 45 38

Bursa de Viena şi Pesta

Din 22 Aprilie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	119.75	119.85
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung. . .	91.50	91.30
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung. . .	111.—	111.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. .	134.—	95.75
Împrumutul drumurilor de fer ung.	134.—	134.—
Obligaţiuni ung. de rescumpăra- rea pământului	99.—	99.20
Obligaţiuni ung. cu clausulă de sorţire	97.50	97.50
Obligaţiuni urbariale temeşane .	98.—	98.—
Obligaţiuni urb. temeş. cu clau- sulă de sorţire	97.50	97.50
Obligaţiuni urbariale transilvane .	98.25	98.25
Obligaţiuni urbariale croato-sla- vonice	—	99.—
Obligaţiuni ung. de rescumpăra- rea decimeii de vin	97.—	96.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	76.50	76.30
Datorie de stat în argint	77.25	77.25
Renta de aur austriacă	94.—	93.90
Sorţi de stat dela 1860	130.—	130.50
Acţiuni de bancă austro-ung. . .	825.—	822.—
Acţiuni de bancă austr.	339.—	336.50
Acţiuni de bancă de credit ung.	825.—	822.—
Sorţi unguresci cu premii	117.25	117.—
Sorţi de regularea Tisei	110.75	110.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	99.30
Argint	—	—
Galbin	5.63	5.63
Na oleon	9.52	9.52
100 marea nemţesei	58.70	58.75
London (pe poliţa de trei luni) .	120.05	120.20

Nr. 135

[64] 1—3

EDICT.

Dimitrie Dimitrie Rusu din Pur-
cereni comitatul Braşovului a părăsit
cu necredinţă mai de şase ani de
dile pre legiuita sa soţie Susana nata
Vlad Pitiş tot din Porcăreni, fără de
a se sci locul unde se află şi de mai
trăiesce este prin aceasta cu scirea şi
încuviinţat măritului consistoriu archi-
diecesan dto 11 Martie anul curent
Nr. 3086/1881 B. citat, ca în termin
de trei luni dela prima publicare a
acestui edict să se prezenteze înain-
tea subsemnatului for matrimonial căci
la din contră şi în absenţa lui se va
pertracta, şi decide procesul divorţial
intentat asupra'i de soţia lui.

Braşov, 26 Martie 1882.

Scaunul protopresbiterial gr. or. al trac-
tului 1 al Braşovului ca for matrimo-
nial de 1-ma instanţă.

Nr. 104.

[63] 1—3

EDICT

Ioan George Moroie diu Mociul
inferior comitatul Făgăraşului a pără-
sit cu necredinţă mai de trei ani de
dile pe legiuita lui soţie Ana nata
Ioan Darie tot din Mociul inferior fără
de a se sci locul unde se află şi de
mai trăiesce este prin aceasta citat
cu scirea şi încuviinţarea măritului
consistoriu archidiececesan dto 11 Mar-
tie a. c. Nr. 3811/1881 B. ca în ter-
min de un an şi o di dela prima pu-
blicare a acestui edict să se presen-
teze înaintea subsemnatului for ma-
trimonial căci la din contră şi în ab-
senţa lui se va pertracta şi decide
procesul divorţial intentat asupra'i de
soţia lui.

Braşov, 26 Martie 1882.

Scaunul protopresbiterial gr. or. al Bra-
şovului, ca for matrimonial de 1-ma
instanţă.

Nr. 139 1882

[62] 1—3

EDICT.

Maria născută Tănase, de religi-
unea gr. or. din Poplaca, comitatul
Sibiului, carea cu necredinţă de trei
ani au părăsit cu necredinţă pre le-
giuitul ei bărbat Coman Bârza, tot de
acolo, fără a se sci ubicaţiunea ei,
prin aceasta se provoacă ca în ter-
min de un an şi o di dela prima pu-
blicare a acestui edict să se înfăţişeze
înaintea subsemnatului scaun ppresbite-
ral ca formatrimonial de prima in-
stanţă, cari la din contra şi înabsen-
ţia ei se va decide procesul intentat
contrai de cătră bărbatul ei.

Sibiu 12 Ian. 1882

Scaunul ppresbiterial gr. or. al tract. Si-
biului, ca for matrimonia de 1. in-
stanţă.

Nr. 497.—1882 civ.

(59) 2—3

EDICT

Pentru începerea lucrărilor pregătitoare
în cauza de segregarea păşunilor din Er-
nea să seacă terminul se ficează pe ziua
de 1 Maiu 1882 la 10 oare an. am.
în comuna Ernea la casa judeiului comunal;
la care se citează toţi cei interesaţi.

Tribunalul reg. din Elisabetopole 13
Aprilie 1882.

(L. S.)

Géza Háptány m. p.,
jud. esmis de tribunal.

Nr. 257.—1882. civ.

[61] 2—3

EDICT.

Din partea judeiului esmis de tribunalul r.
din Dej se aduce la cunoştinţă publică, că
în cauza de commissarea hotărâului comunei
Ghinghelag terminul pentru începerea
lucrărilor pregătitoare, anume pentru regu-
larea reprezentanţii, stabilirea preliminaru-
lui de spese s'a ficeat pe ziua de 26 Maiu
1882 la 9 oare an. am. în comuna
Ghinghelag.

Deci se provoacă prin aceasta toţi
acea, cari sunt interesaţi aceasta cauză de

commassare sub titlul de proprietari ca se
se înfăţişeze cu atât mai vârtos la această
pertractare, cu cât neînţăşirea lor nici va
pută se impedece pertractarea nici va servi
drept motiv pentru un remediu legal.

Dej în 21 Ianuarie 1882.

Ladislau Hosszu m. p.
jude reg. de trib. ca jude pertract

Pentru sesonul de vară.

Au sosit din Viena la subscrip-
sele pālării din cele mai alese pen-
tru doamne şi copii; ne rugăm
pentru sucursul binevoitor al publi-
cului. Comande din afară se efectueze
prompt.

Sibiu 22 Aprilie 1882.

Sororile Wegmuth.

Strada Cisnădiei Nr. 25. Etagiul I.)
[63] 1—3

Al doilea termin de licitare

al părţilor din moşiile lui Carol Mor-
scher este următorul:

În 26 Aprilie la Bia, în
27 Aprilie la Gelecu, în 28
Aprilie la Şoala şi în 29 Aprilie
la Migindale. — Vadiu este 5%
din valoare taxate. [60] 2

Turnătoare de clopote şi de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote
nove, pentru turnarea din nou a clopotelor
sparte de toată mărimea,
precum şi pentru constru-
irea a mai multor clo-
pote în acord harmonic,
oferind garanţă pe mai
mulţi ani. Montate cu chi-
vere (coroane) de lemn, fer-
turnat şi făurit; astfel
construite, că după ce
sunt usate pe o parte se poată fi învârtite cu
înlesnire în orice direcţiune, prin ceea ce
se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand

clopotele găurite şi premiate

inventate de mine, care au un ton mai întins,
mai puternic şi mai adânc, ca cele de sistemul
vechiu; un astfelu de clopot în greutate
de 300 punţi egalează pe unul de 400 punţi.

Recomand mai departe scaune din fer
făurit pentru clopote solide şi frumoase, clo-
pote pentru orologiu sau discuri pentru
orologe şi toace din metal, precum şi toate
celelalte articole de alamă şi metal aparţi-
nătoare de această categorie, cu preţurile
cele mai moderate. Se construiesc clopote
şi pe lungă plătimea făcută în rate.

Clopote dela 300 punţi în jos, precum
şi stropitoare de mână se află totdeauna
în magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se
efectuează solid şi prompt se recomandă

Antonie Novotny.

Timişoara, Fabrică.

[49] 2—6

Zambach şi Gavora,

în Budapesta strada Vaţului (Vaczi uteza) Nr. 17.

Fabrică de vestminte şi recuisite bisericesci

de rit catolic şi grec.

Felon sau Odejdie,
sacos stihare, dalma-
tice, baldachine, pra-
pori, flamuri, covoare
de altare, potire, liti-

ere, cădelniţe, pacifi-
cale, candel, polican-
dre, ripide, chivot,
Evangelie, etc.

Steaguri de societăţi şi pentru manufacturiste.

Comandele se esecutează prompt

Obiectele care nu convin se schimbă. [157] 29—30